

GLIUKOZĖS, TRIGLICERIDŲ IR CHOLESTEROLIO KIEKIO TYRIMAI SKIRTINGŲ VEISLIŲ ŠUNŲ KRAUJYJE

Judita Žymantienė*, Antanas Sederevičius*, Algis Černauskas**, Vidmantas Kairevičius***

*Lietuvos veterinarijos akademija, Fiziologijos ir patologijos katedra, Tilžės g. 18, LT-3022 Kaunas, tel.: 36 32 04; 36 33 62, faksas: 36 24 17, el. paštas juditaz@lva.lt, antanas@lva.lt,

** Lietuvos veterinarijos akademija, Vidaus ligų katedra, Tilžės g. 18, LT-3022 Kaunas, Tel.: 36 33 57, faksas: 36 24 17, el. paštas: vidlig@lva.lt,

*** V. Kairevičiaus veterinarijos poliklinika, Savanorių pr. 51 b, LT-3000 Kaunas, tel.: 22 41 94

Santrauka. Suaugę šunys, nors ir šeriami jiems skirtu ėdalu, neretai serga medžiagų apykaitos ligomis. Ankstyvieji jų požymiai nustatomi tik atlikus hematologinius tyrimus. Plėtojantis medžiagų apykaitos ligoms, kurių priežastis yra sutrikęs angliavandenių, lipidų metabolizmas, tiriamas fermentinis kraujo aktyvumas, nustatoma gliukozės (GL), trigliceridų (TG), cholesterolio (Ch) koncentracija. Pakitus šių rodiklių vertėms, sutrinka endokrininis kasos aktyvumas, funkcinis kepenų pajėgumas, plėtojasi širdies, šlapimo sistemos ligos. Dėl šių sutrikimų greičiau formuojasi įvairios kilmės navikai, susidaro akmenų, kinta endokrininės sistemos veikla. Literatūroje yra labai nedaug duomenų apie tai, kokių veislių šunys dažniausiai serga medžiagų apykaitos ligomis, atsižvelgiant į GL, TG ir CH kiekio pokyčius kraujyje. Darbo tikslas - ištirti įvairių veislių suaugusių šunų, šeriamų sausaisiais ėdalais, gliukozės, trigliceridų ir cholesterolio kiekį kraujyje. Ištirtas 69 suaugusių įvairių veislių šunų kraujas, paimtas be antikoagulantų prieš šėrimą. Analogų principu šunys pagal veisles suskirstyti į grupes. Kraujas tirtas refleksiniu fotometru Accutrend GCT (2001), naudojant testavimo juosteles. Nustatyta, kad įvairių veislių šunų, šeriamų sausaisiais pramoniniu būdu pagamintais standartiniais ėdalais, gliukozės, trigliceridų ir cholesterolio koncentracija kraujyje skiriasi. GL kiekis vokiečių aviganių kraujyje buvo 34,8 % ($p < 0,001$), rotveilerių - 1,78 % mažesnis, o bokserių - 26,5 %, dalmatinų, nykštukinių pinčerių - 4,7 % ($p < 0,05$), terjerų (foksterjerų, stafordšyrterjerų, erdelterjerų) - 14,8 % ir kolių - 5,5 % ($p < 0,05$) didesnis negu kontrolinės grupės šunų kraujyje. TG kiekis vokiečių aviganių kraujyje buvo 37,2 %, rotveilerių - 36,8 %, dalmatinų ir kolių - 42,2 %, terjerų - 50,7 % ($p < 0,01$), nykštukinių pinčerių - 20,3 % mažesnis negu mišrūnų kraujyje. CH kiekis vokiečių aviganių kraujyje buvo 4,2 % ($p < 0,001$), nykštukinių pinčerių - 10,4 % ($p < 0,05$) mažesnis, o bokserių - 11,0 %, dalmatinų - 4,6 % ($p < 0,01$), terjerų - 24,5 %, rotveilerių - 33,9 % ($p < 0,001$), kolių - 68,2 % ($p < 0,05$) didesnis negu mišrūnų kraujyje.

Raktažodžiai: šunys, kraujas, metabolizmas, gliukozė, trigliceridai, cholesterolis.